

MAANDBLAD VAN DE NEDERL. VEREENIGING VAN VETPLANTENVERZAMELAARS
OPGERICHT 16 JUNI 1919 - GOEDGEKEURD BIJ KONINKL. BESLUIT VAN 15 SEPT. 1927.

Stukken voor de Redactie
te zenden vóór den 15en
der maand aan:

G. D. DUURSMA,
Achter de Hoven 114 bis,
LEEWARDEN.

Redactie:

G. D. DUURSMA.

Girorekening
No. 133550 - DEN HAAG

Alle correspondentie te
richten aan het Secretariaat

Adres:

Mej. J. J. E. v. D. THOORN,
Amalia van Solmsstraat 80,
DEN HAAG.

Bestuur: CHR. DE RINGH. Voorzitter. Hilversum, Neuweg 73; Mej. J. J. E. v. d. THOORN, Secretaresse, den Haag; CHR. F. W. SLIJPER, Penningmeester, den Haag, Willem van Outhoornstraat 2; G. D. DUURSMA, Leeuwarden, Achter de Hoven 114 bis; A. F. H. BUINING, Hohorst, Hamersveld, waarn. Bestuurslid.

GYMNANTHI

door M. W. B. van Oosten.

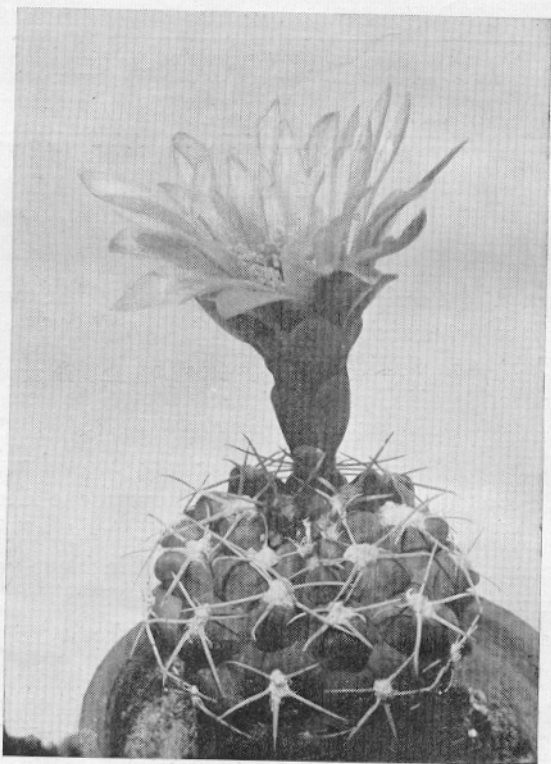
Wij willen hier enkele bijzonderheden vermelden over verschillende *Gymnocalycium*-soorten.

Gymn. Quehlianum (F. Haage Jr.) Berg. is volgens Britton en Rose dezelfde als *Gymn. platense*. Hoewel ze veel met elkaar gekruist zijn, zijn het m.i. beide goede soorten. *Gymn. Quehlianum* is een van de dankbaarste *Gymnocalyciums*, zoowel wat groei als bloei betreft. De plant heeft een mooie blauwgroene kleur, wat wel haar meest typische kenmerk is. Zij geeft fraaie, buitengewoon groote bloemen en reeds bij jonge planten. De kleur van de bloemen is wit, van onder rose.

Gymn. denudatum (Lk. & Otto) Pfeiff. komt vrijwel in elke verzameling voor, maar bijna altijd als hybride. Het volgende is niet bestemd voor de liefhebbers, die gewoonlijk niet op een doortje of op een rib meer of minder kijken. Soortecht is zij pas weer de laatste jaren door Backeberg ingevoerd, na langen tijd vergeefs gezocht te zijn. Zij moet 5 of 6 ribben tellen en 5-8 tegen de plant liggende randdoorns en geen enkele middendoorn. Vrijwel alle *denudatum*-hybriden missen de wonderlijk mooie donkergroen glanzende epidermis, welke een „echte” *denudatum* behoort te hebben. De zeer groote bloemen, die reeds aan jonge planten verschijnen, zijn van buiten groen met een witten rand en van binnen wit. Onder de vele hybriden vindt men lichtrose en lichtgeel bloeiende planten.

De door Jajó benoemde *Gymnocalycium Fleischerianum*, (= *Gymn. denudatum* v. *Anisitsii* Fric.), eveneens een mooie plant met diezelfde glimmende groene huid, is de *Anisitsii*-variëteit van *Gymn. denudatum* (Niet *Gymn. Anisitsii* (K. Sch.) Br. & R.).

Gymn. gibbosum (DC) Pfeiff. Met *G. denudatum* is dit wel de soort met de meeste variëteiten. In iedere verzameling komt zij met een of meer variëteiten voor. Hoewel deze niet allen door rijken bloei uitmunten, is o.a. de variëteit *reductum*, Hort. een uitzonde-

Gymnocalycium mazanense Bckbg.

Foto van Oosten.

ring. De bloemen van *G. gibbosum* zijn $\pm$ 6 cm groot en crèmewit van kleur.

Gymn. chubutense, Speg. is pas den laatsten tijd weer op het toneel verschenen. Indien het geen variëteit van *G. gibbosum* is, dan is zij er toch nauw aan verwant. Het is een mooie aschgrauwe plant.

Gymn. mazanense, Bckbg. Ook deze is nog al varieerend. Het is een vlakke, kogelvormige soort, welke nog maar enkele jaren bekend is. Deze mooie aanwinst is gevonden bij Mazán in Argentinië. Als import is zij sterk bedoornd. De groote bloem, welke op een korte buis staat, is wit met iets rose en een donkerder keel; zij duurt verscheidene dagen.

Gymn. Suttetianum, (Schick.) Berg. staat bekend als dankbaar bloeiend. Zij heeft groote bloemen van +/- 6 cm doorsnede, wit met rose en een rooden keel. Het vruchtbeginsel en de bloembuis zijn blauw berijpt. Zij heeft hoogstaande bochels met scherpe dwars-groeven, meestal 5 lange doorns, waarvan twee naar elken kant en een omlaag gericht.

Gymn. Kurtzianum, (Gürke) Br. & R. is een van de mooiste soorten. Typisch zijn de 8 sterke doorns, waarvan een, de middendoorn, schuin omhoog gericht staat. In den nieuwen groei zijn de doorns mooi bruinzwart. De bloemen zijn groot, wit, aan den voet roodachtig,

Gymn. Hossei (Fr. Ad. Haage Jr.) Berg, is eveneens een mooie sterk bedoornde soort, Zij is pas sinds een 10-tal jaren in den handel en werd in groot aantal ingevoerd.

Gymn. hyptiacanflum (Lem.) Br. & R. is bijzonder bloeiwillig. De bloemen zijn wit en ongeveer 5 cm groot.

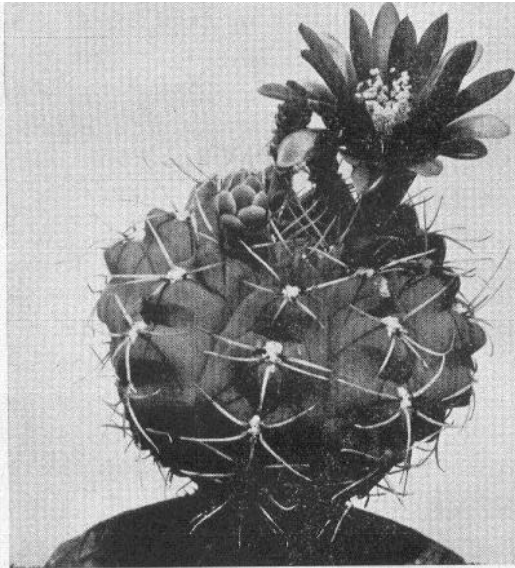
Gymn. netrelianum (Monv.) Br. & R. is een dwergsoort, welke ongeveer 3 cm groot wordt. Het doet haar echter geen kwaad, wanneer zij geënt wat grooter wordt. De +/- 5 cm groote bloemen zijn mooi, licht geel van kleur. Volgens B a c k e b e r g zal dit een variëteit zijn van de eveneens geelbloeiende *Gymn. Leeanum*.

Gymn. Saglione (Cels.) Br. & R. is algemeen bekend. Het is een mooie helder groene plant met breede ribben en een zware bedoorning, die in den nieuwen groei zwartbruin is. Zij kan zeer groot worden, getuige de geweldig groote exemplaren, welke indertijd werden ingevoerd. Over het algemeen wordt er nog al geklaagd over haar bloeiwilligheid. In ieder geval moet zij een behoorlijken ouderdom hebben om geregeld te bloeien. De ongeveer 4 cm groote bloemen zijn wit, met onderaan iets rood. Zij staat n.m.m. geïsoleerd in het geslacht *Gymnocalycium* door haar afwijkend type en knopvorming.

Gymn. Mihanovichii (Fric & Gurke) Br. & R. is een soort, welke in geen enkele verzameling mag ontbreken. Goed in de zon gekweekt, krijgt de plant een mooie roode kleur. Ze bloeit reeds als

jonge plant. De bloei duurt tot ver in den zomer, De $\pm$ 4 cm groote bloemen zijn groengeel. Enten verdient aanbeveling. De variëteit *Friedrichii* bloeit rose. Ze schijnt de zon echter niet zoo goed te verdragen.

Gymn. Bruchii (Speg.) Bckbg, is beter bekend als *Gymn. lafaldense* Vpl. Dit zit zoo in elkaar: De plant werd voor het eerst beschreven door Spegazzini als *Frailea Bruchii*, Het bleek echter al spoedig geen *Frailea* te zijn en een jaar later doopte V a u p e l haar dan ook om in *Gymnocalycium lafaldense*, hetgeen nomenklatorisch natuurlijk niet juist was. Hij had haar *Gymnocalycium*

Gymnocalycium Baldianum Speg.

Foto van Oosten.

Bruchii moeten noemen, zooals B a c k e b e r g daarna ook doet.

Maar *Bruchii* of *lafaldense*, ik geloof niet, dat er een fraaiere en dankbaarder *Gymnocalycium* bekend is, of nog bekend zal worden. Iedere liefhebber, die dit plantje niet heeft en zich niet voor zijn verzameling zal willen schamen, geef ik in overweging haar heel spoedig aan te schaffen. Het is een echte dwergsoort; een plantje van slechts enkele centimeters kan bloeien, dat het een lieve lust is.

Zij vormt in de natuur groote pollen, hetgeen ze in cultuur ook wel, maar in veel mindere mate doet. De bloemen, die met meerdere tegelijk te voorschijn komen, zijn grooter dan de plant zelf. Ze zijn fraai witrose met een donkerder middenstreep. Van de variëteit *Hossei* Bckbg, is de bloem nog grooter en de bedoorning grover. Het is wel een soort, waarvan enten aanbeveling verdient, daar zij anders na een paar jaar gaat zeuren.

Gymn. Baldianum Spieg. werd door Prof. W e r d e r m a n n beschreven als *Gymn. sanguiflorum*. Zij is wel de trotsch van de familie. Zij breekt met haar mooie roode bloemen de rij der betrekkelijk eentonige bloemen van *Gymnocalycium*. De plant is bij ons het beste bekend als *Gymnocalycium Venturianum*, zooals B a c k e b e r g haar noemt, S p e g a z z i n i echter beschreef reeds in 1905 *Echinocactus Baldianus* met purperroode bloemen, welke hij later tot *Gymnocalycium* rekende. Sinds B i t t o n en R o s e onbegrijpelijkerwijze de *Gymn. Baldianum* van S p e g a z z i n i als synoniem gaven van de witbloeiende *Gymn. platense*. komt *Gymn. Baldianum* niet meer als soort beschreven voor.

Gebleken is nu: 1e. dat de *Echinocactus Baldianus* van S p e g a z z i n i niet dezelfde is als de eveneens door S p e g a z z i n i beschreven *Echinocactus platensis* of de thans in den handel als *Gymn. Baldianum* voorkomende, witbloeiende, plant: 2". dat, gezien de geringe verschillen in de beschrijving van de *Echinocactus Baldianus* van S p e g a z z i n i en de *Gymn. sanguiflorum* van W e r d e r m a n n, deze dezelfde moeten zijn. Samengevat heet ze dus niet *Gymn. sanguiflorum* W e r d e r m a n n, ook niet *Gymn. Venturianum* B a c k e b e r g en evenmin *Gymn. Venfzrrii* F r i c, maar *Gymn. Baldianum* S p e g a z z i n i. Deze strijd lijkt op het gevecht van de honden met het been! Aan D o l z komt de eer toe, deze namenkwestie te hebben rechtgezet en Spiegazzini's *Gymn. Baldianum* weer op den troon te hebben geplaatst, welken haar rechtens toekomt. Dit verloren kind, dat na zooveel jaren weer bij ons is teruggekèerd, is met open armen ontvangen en het verdient wis en zeker een eereplaats in de kas. De plant bloeit reeds jong en met vele bloemen tegelijk, welke mooi glanzend, diep rood van kleur zijn.

Gymn. oenanthemum Hckbg. is de tweede, uitgesproken rood bloeiende *Gymnocalycium*. De Heer D o l z deelt in „Kakteen und andere Sukkulenten" 1938, blz. 82 als zijn meening mede, dat het waarschijnlijk dezelfde plant is als de roodbloeiende *Echinocactus*,

welke zich als eenig exemplaar bevond onder een partij door H a a g e geïmporteerde *Gymn. Kurtzianum*, waarvan zij dan ook, hoewel minder zwaar bedoornd, zeer veel weg heeft. Verder werd door H a a g e indertijd een enkel exemplaar ontvangen tusschen een aantal planten van *Gymn. Sutterianum* (Schick.) Berg., welke zich alleen van de andere onderscheidde door haar roode bloemen. De plant werd natuurlijk in den observatiehoek gezet, doch helaas is zij daaruit „verdwenen”, Misschien was het wel de derde roodbloeiende soort. De groote bloemen van *Gymn. oenanthemum* zijn lichter van kleur d a l s *Baldianum*. Zij bloeit ook niet zoo jong als deze, De bloemen zijn $\rightarrow 5$ cm, lang, de schubben hebben rose randen. De plant is dof grijs-groen, heeft $\rightarrow 1$ ribben, 5 roodachtig grijze randdoorns en geen middendoorn,

Wordt vervolgd.

HET DROGEN VAN BLOEMEN MET BEHOUD VAN KLEUREN EN VAN DEN NATUURLIJKEN VORM.

Het zoeken naar een goede oplossing voor het drogen van bloemen dateert reeds van jaren her, doch desondanks zijn de resultaten nog pover te noemen, De methoden, die gevolgd worden, bestaan voornamelijk in het pletten der bloemen, hetzij tusschen papier onder een pers, hetzij door middel van een al of niet warm strijkijzer. De voornaamste bezwaren van deze behandeling zijn de kleursveranderingen, die daarbij steeds optreden en de vernieling van den vorm van de -bloem.

Een groote stap in de goede richting is de methode, welke wordt toegepast door de Heeren Bu in in g en Harders, waarbij doorsneden en details van bloemen worden gedroogd. De doorsneden zijn zeer mooi en de details komen goed tot hun recht,, doch ze zijn platgedrukt en de kleur gaat meestal verloren. Het is niet de bedoeling in dit artikel op deze werkwijze verder in te gaan, doch wel om de manier te bespreken, waarop door ondergeteekende een aantal proeven zijn genomen, welke ten doel hadden de bloemen te drogen in hun ware gedaante terwijl de kleuren niet veranderen;

Bij deze proeven is uitgegaan van de gedachte, dat een bloem bestaat uit een weefsel, waarvan de cellen gevuld zijn met vocht en dat dit vocht uit het weefsel verwijderd moet worden zonder

dat de bloem in elkaar zakt of beschadigd wordt. Wanneer wij de bloem inpakken of omgeven met droog zand in een goed sluitende metalen bus of doos zal zij haar oorspronkelijken vorm behouden. Nu rest ons nog een middel te vinden, waardoor de vloeistof uit het weefsel onttrokken wordt, om bederf tegen te gaan en de noodige vastheid te verkrijgen, zoodat de bloem niet in elkaar zakt. Er bestaan verschillende preparaten, welke in staat zijn vloeistoffen op te nemen of tot zich te trekken. Het zal den lezer weinig interesseeren welke precies de eigenschappen van deze preparaten zijn, Hoofdzaak is, dat het voor ons doel te bezigen preparaat neutrale eigenschappen moet bezitten; dus niet verontreinigt en geen bepaalde chemische reacties veroorzaakt. Die reacties zouden oorzaak kunnen zijn van het veranderen of verloren gaan van de kleuren, het aantasten van het weefsel, enz.

Silica Gel (SiO_2) bezit alle eigenschappen, welke bij het drogen van bloemen noodig zijn. Het is hard van korrel, de korrels zijn $\approx$ à 3 mm groot, het bevat geen zouten of zuren, het heeft de eigenschap om 40 % van haar eigen gewicht aan vloeistof op te nemen, die zich in de microscopisch kleine kanaaltjes van het Mica Gel verzamelt en daarin worden vastgehouden. Silica Gel blijft, na verzadigd te zijn, volledig hard en droog, het zet niet uit en is na verhitting tot $\pm$ 120- 130 gC weer in zijn actieven staat terug te brengen,

Voor het drogen van bloemen vullen wij een goed sluitende metalen bus met een laag van enkele centimeters Silica Gel en plaatsen de bloem, vrij staand, op deze laag, daarna vullen wij de bus verder met droog, schoon zand (Maaszand) waarna wij weer enkele centimeters Silica Gel op de zandlaag strooien. Daarna sluiten wij de bus en wachten rustig 6 à 7 dagen op het voltrekken van het drogingsproces. Deze tijdsduur is afhankelijk van de grootte der bloem en de hoeveelheid Silica Gel, die men heeft gebruikt. Het vereischt dus eenige ondervinding om te weten hoe lang men de bus gesloten moet houden. Als de bus niet goed sluit zal de binnendringende lucht, welke altijd een hoeveelheid waterdamp bevat, gedroogd worden, waardoor het Silica Gel met water uit de indringende lucht wordt verzadigd, terwijl het onze bedoeling is, dat het alleen vloeistof aan de bloem zal onttrekken.

Het geeft in het begin wel eenige moeilijkheden om de bloem zoodanig in te pakken, dat de stand en de vorm geen of slechts weinig verandering ondergaat door-het bijvullen van het zand. Het

---

zand moet uiterst 'voorzichtig in en om' de bloem en tusschen de bloembladeren worden gestrooid. Bij trechtervormige bloemen dient er vooral voor te worden gezorgd, dat het peil van het zand aan den binnen en aan den buitenkant van de bloem gelijkmatig wordt opgevoerd. Dit gelijkmatig bijvullen voorkomt, dat de bloem in of uit elkaar gedrukt wordt. De bloemen moeten direct na het plukken worden behandeld en wij zullen ondervinden, dat bloemen, die kort na het algeheel opengaan worden afgesneden, de grootste weerstand bezitten en dat zij zich beter laten behandelen dan bloemen, welke reeds een dag oud zijn. Ook de kleur handhaaft zich dan beter, terwijl de stand forscher en dus natuurlijker is. Met eenige ondervinding en opmerkingsgave zullen de moeilijkheden spoedig overwonnen zijn, Ook voor het verwijderen van het zand en het Silica Gel, na den voor het drogen vastgestelden tijd, is eenige ervaring, noodig. Het eenvoudigste is de doos of bus op haar kant te plaatsen en den stroom van zand en Silica Gel zóó te leiden, dat de bloem niet beschadigd wordt, Beter is het, vooral bij groote bloemen, in den bodem van de bus een kraan aan te brengen met een vollen doorlaat van ≈ 8 mm. Door het voorzichtig openen van dezen kraan kan de stroom zóó geregeld worden, dat de massa geleidelijk van de bloem wegvloeit.

Voor het bewaren der bloemen gebruiken we een luchtdicht sluitend metalen kistje, dat van boven van een glasruit is voorzien. De bloem wordt door middel van een druppel lak op haar steeltje vastgezet op een droog triplexplaatje. Onder het triplex plaatje wordt een weinig Silica Gel gestrooid. De bloemen moeten worden, gegroepeerd, zoodat ze een smaakvol of overzichtelijk geheel vormen.

Deze uiteenzetting is gegeven voor die lezers, die belang stellen in de mooie en nuttige liefhebberij in het drogen van bloemen, Ik hoop, dat verschillende lezers de beschreven methode eens zullen toepassen en mij van de bereikte resultaten mededeeling zullen doen, om zodoende tot een zoo volmaakt mogelijk systeem te komen. Wanneer wij een behandeling zouden kunnen vinden, waardoor het niet mogelijk is, dat de gedroogde bloemen weer op nieuw vocht uit de lucht kunnen opnemen, ik denk hier aan het bespuiten met was, stearine of witte schellak, dan zou een luchtdicht afgesloten vitrine voor het bewaren der bloemen niet noodig zijn.

Ondergeteekende is gaarne bereid nadere inlichtingen te verstrekken ook over nog verdere, op het programma staande proe-

ven, onder' voorwaarde, dat zulk wederzijds zal geschieden.

A. YMKERS.

Notenplein 75, Den Haag.

NASCHRIFT.

Nadat de Heer Y m k e r s op een Kringvergadering zijn gedroogde bloemen had getoond, beschreef hij, op ons verzoek, zijn vinding om bloemen te drogen met behulp van Silica Gel. Wat de Heer Y m k e r s hierbij niet vermeld heeft, is, dat de gedroogde bloemen er uit zien zóó mooi en frisch alsof ze zich pas geopend hebben. Dat het den Heer Y m k e r s gelukte, de anders zoo kortstondige schoonheid van succulentenbloemen te behouden, de meeldraden kan men tellen, de zachte glans der bloembladeren heeft -niets geleden, de trillende. haren van Stapeliabloemen staan wijd uit, vervulde ons met bewondering, Wij raden onze leden aan de beschreven methode eens, toe te passen. Silica Gel is verkrijgbaar bij de Ned. Silica Gel Mij., Frankenstraat 61, Den Haag.

v. d. Th.

SETIECHINOPSIS MIRABILIS (Speg.) Bckbg.

De reeds door Spegazzini beschreven *Echinopsis mirabilis* werd door B a c k e b e r g als type plant gekozen voor het door hem ingestelde ondergeslacht Setiechinopsis.

De plant is meest enkelvoudig en sterk cilindrisch, zoodat zij bij een hoogte van 12- 15 cm, slechts een doorsnede heeft van 2 cm.

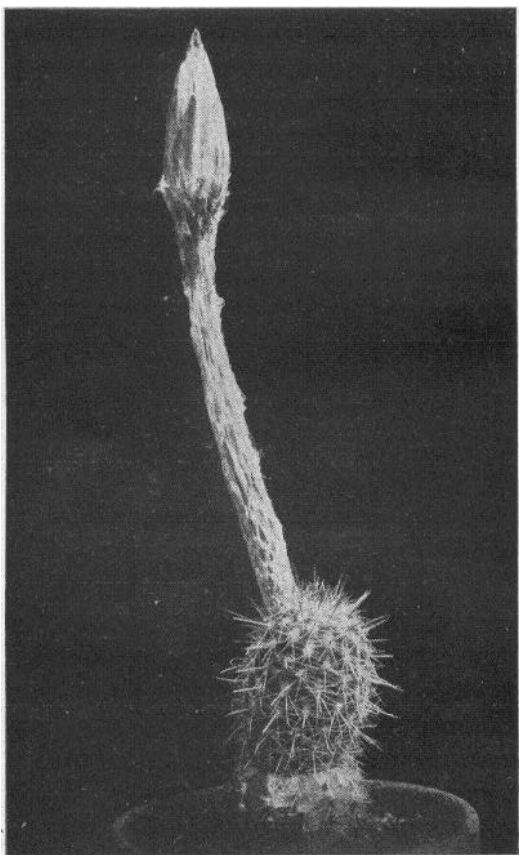
De kleur van het plantenlichaam is dof grijsgroen. De **11-14** ribben zijn licht gegolfd en dragen kleine areolen. De doorns zijn allen recht en bestaan uit **11-14** randoorns en 1 puntige middendoorn van 10- 15 mm lengte.

De bloemen, 5,5 cm in doorsnede en 11~ 12 cm lang, zijn in verhouding tot de plant groot en ontstaan, in tegenstelling met andere Echinopsissoorten bij den top. De ong. 50 bloemblaadjes zijn wit, dun en smal, in een punt uitlopend, welke iets naar boven is gebogen. Zij zijn in drie rijen geplaatst en los gesteld. De meeldraden en stamper staan bij elkaar en rusten niet, zooals bij de Euechinopsis, op de onderste bloemblaadjes, Vruchtbeginsel en bloembuis zijn geschubd en ontwikkelen in de axillen rijkelijk witte wol, zoodat het geheel een wit wollig aanzien heeft. De bloem is zeer sterk geurend.

De bloeitijd is slechts kort, daar de bloemen zich na zonsonder-

gang openen en zich reeds weder voor den ochtend sluiten .Merkwaaardig is, dat de gesloten bloem niet aanstonds verwelkt, doch nog twee à drie dagen frisch blijft staan, zonder zich echter weder te openen, hetgeen op de afbeelding duidelijk te zien is.

De vrucht is spilvormig 3-4 cm lang en 4-6 cm dik. De zaden zijn rond en 1,5 mm in doorsnede.

Setiechinopsis mirabilis.

Foto van Oosten.

Setiechinopsis mirabilis wordt gevonden bij Colonia Ceres, provincie Santiago del Estero in Argentinië. De plant is wortelecht en geënt gemakkelijk in cultuur en bloeit reeds rijk als kleine plant van twee of drie cm. Om de goede bedooring en kleur te krijgen

heeft zij gaarne een zonnigen standplaats. Uit zaad is zij gemakkelijk te kweken.

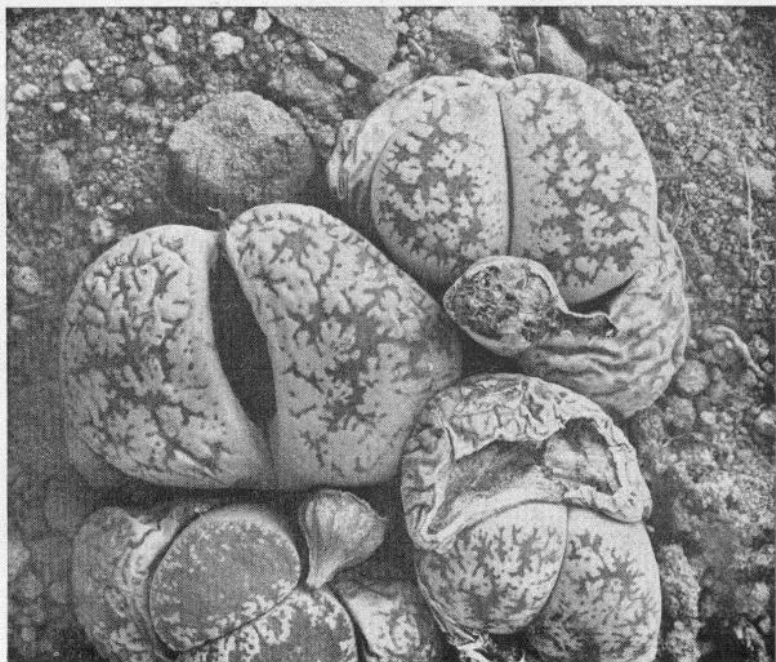
Een plant, die meerdere bekendheid bij de liefhebbers verdient dan tot heden het geval is.

TH. DE HAAS.

LITHOPS VENTERI, Nel sp. nov.

Corpuscularia turbiniformia: folia aequalia vel subaequalia: fenestra magna et bene visa, pellucida, brunneo-rubra vet fenestra irregulariter pellucida, griseo-lurido-viridis, insulis griseis: margine exteriori irregulariter inciso-crenata, taciniae ohfusae vet irregulariter: margine inferiori prope fissuram diviso, laciniae irregulariter. Capsula quinquelocularis.

Griqualand West Boetsap in kalk; Major Venter; Sept. 1939.

Lithops Venteri Nel sp. nov.

Foto Prof. G. C. Nel.

Die planteliggaam is 1.5~2 cm breed, die lengte van die spleet is 1-1.6 cm. Die boonste vlak is lig gewelfd, effens grof of soms

glad met of 'n groot deursigtige ligbruin-rooi venster, waarin daar baie klein eilandjies voorkom met 'n aantal donker groen miniatuur vensters of die vensters is van onreelmatischen vorm, liggroen gekleur en soms oortrek met 'n dun effens grys gekleurde vlies, In hierdie vlies is daar 'n aantal klein ronde openinge, waardeur die deursigtige venster sigbaar is. In die onreelmatische venster is daar 'n aantal vrywel groot, grys gekleurde eilande van onreelmatischen vorm, In hierdie eilande is daar hier en daar 'n klein aantal ronde openinge. Die buitenste rand is of getand of bestaan uit 'n groot aantal onreelmatische lobbe, wat soms met die eilande verbind is. Die binneste rand is onreelmatisch. Beide rande is grys gekleur. Die doosvrug is 5-delig.

Hierdie soort is na Majoor Ven ter, Kimberley genoem. Hij was so welwillend om die plant aan my te besorg.

Hierdie nuwe soort, wat in 'n sekere sin alleen staat, wat die kleuring betref, is tog in sekere opsigte na verwant aan **L. Lesliei**. Dit verskil egter van **L. Lesliei** deur die duidelike grys eilande, wat effens bokant die vlak verhewe is en daardeur vir die oog die boonste vlak 't growwe voorkome gee. **L. Lesliei** het 'n duidelike roes-bruin tot groen kleur en die netwerk van laasgenoemde soort is baie fyner as diè van **L. Venteri**. Al twee soorte het dit met mekaar, dat daar die klein ronde openinge in die eilande voorkom, soos duidelik uit die foto te sien is.

G. C. NEL.